

KOMPLEX SZEMÉLYISÉGFEJLESZTŐ JÁTÉKFOGLALKOZÁSOK ÚJ TEMATIKÁJA

Nádasi Zsófia
MPANNI

Kulcsszavak: központi idegrendszeri sérült gyermek, személyiségfejlesztés, játékfoglalkozások

A játék minden gyermek életében természetes, szükséges és vitathatatlanul fejlesztő hatású. A különböző játéktevékenységek közben alakul például az önállóság, az önbizalom, az érzelmek kifejezése, a motoros képességek, a kommunikáció, a helyzetfelismerő, döntési és együttműködési képesség. A központi idegrendszer sérülésének következtében mozgássérültté vált gyermekek számára azonban a komplex fejlődés szinte egyetlen területe sem automatikus, a mozgásos tapasztalatszerzés elmaradása miatt, sok más mellett, játszani is tanulni kell.

Feltételezésünk szerint a központi idegrendszer sérülése következményeképp mozgássérültté vált gyermekek helyzetfelismerő és helyzetmegoldó képességeihez szükséges személyiségelemek fejlődése elmaradhat. Ide soroljuk a kreativitást, a kezdeményezőkézséget, a fantáziát, a kitartást, az akaraterőt, a bátorságot, a felelősségérzetet, a türelmet, az empátiát, az önismereti igényt, valamint a kifejező- és önkifejező készséget, a szereplésre vágyást, a kudarcérelést, a sikerorientáltságot és az együttműködési képességet.

A konduktív nevelés célja, hogy mozgósítsa a gyermek belső motivációit, létrehozza a pozitív változást eredményező intenciót, és széles facilitációs eszközrendszerével minden irányú fejlődést érjen el. Úgy gondoljuk, hogy a konduktív nevelés alapelveit megtartó, speciálisan a szociális kompetenciára fókuszáló személyiségfejlesztő játékok pozitívan befolyásolják a mozgássérült gyermekek helyzetfelismerő és helyzetmegoldó képességeit. Már pár alkalom után is megfigyelhető, hogy a foglalkozásvezető képes háttérbe vonulni, teret adva ezzel a gyermekek szabad játékanak.

Felmérést készítünk a tanév elején és végén csoportos, páros és egyéni irányított és szabad játék során a gyermekekkel, vizsgálva az említett személyiségelemek meglétét és dominanciáját. Kérdőívet töltetünk ki a gyermekek szüleivel, konduktoraival, a csoportban gyakorlatot teljesítő hallgatókkal a tanév eleji állapotról, illetve a tanév végén is. Egy tanéven át közel 25 alkalommal személyiségfejlesztő játékfoglalkozások során videofelvétellel és közvetlen megfigyeléssel, teljes jegyzőkönyvvel figyeljük meg a gyermekek spontán megnyilvánulásait, majd ezeket elemezzük. A foglalkozásokat minden esetben elemző, értékelő beszélgetés követi a főiskolai hallgatók csoportjával, a gyakorlatvezető konduktor és a csoportvezető oktató részvételével.

Célunk, hogy a mozgássérült gyermekek is képesek legyenek önállóan, örömmel játéktevékenységet kezdeményezni, szervezni, egymással kooperálni, illetve fejlődő helyzetfelismerő és problémamegoldó képességeiket később kamatoztatva könnyebben tudjanak beilleszkedni a társadalomba. Célunk továbbá, hogy a konduktor alapszakon tanuló hallgatók pontosan felismerjék a gyermekek képességstruktúráját adott térben és időben, majd képesek legyenek komplex személyiségfejlesztő foglalkozásokat tervezni, vezetni, értékelni.